

Vergaderjaar 2009–2010

32 279

Zorg rond zwangerschap en geboorte

Nr. 4

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 31 maart 2010

Tijdens het debat Ketenzorg Verloskunde van 26 november 2009 (Kamerstuk 32 279, nr. 2) heb ik een aantal toezeggingen aan uw kamer gedaan. Middels deze brief voldoe ik aan een deze toezegging op het gebied van kraamzorg. Het betreft de volgende toezeggingen:

- De Minister zal de Kamer zijn reactie sturen op de brief van de beroepsvereniging van kraamverzorgenden NBVK
- De Minister zal de Kamer schriftelijk informeren over het aantal gerealiseerde uren in de kraamzorg.
- De Minister zal de Kamer schriftelijk informeren over het onderzoek van de inspectie; of de formulieren toereiken zijn ingevuld en gevraagd of de gevonden onderzoeksresultaten en de situatie in de kraamzorg overeenkomen.
- De Minister zal de Kamer informeren over komend overleg met de zorgverzekeraars.

Brief NBVK

Bijgaand stuur ik u mijn reactie op de brief van de beroepsvereniging van kraamverzorgenden NBVK¹.

Ik ga in mijn reactie in op de visie op de kraamzorg die de NBVK schetst.

Gerealiseerde uren kraamzorg

Met betrekking tot uw vraag naar het aantal gerealiseerde uren in de kraamzorg kan ik u het volgende melden. Ik heb opdracht gegeven om de gegevens van verzekeraars van 2008 te onderzoeken naar het aantal uren kraamzorg dat vrouwen ontvangen. Daarbij wil ik aantekenen dat er ook vrouwen zijn die zelf aangeven minder uren kraamzorg te willen ontvangen. Betreffende de voorlopige cijfers van 2008 kan ik u zeggen dat blijkt dat ca. 26% van de verzekerden 40–47 uur ontvangt en 22% verzekerden 47–55 uur. Dat is tezamen bijna de helft van het aantal kraamgevallen. Daarnaast heeft 80% van het totaal aantal verzekerden meer dan 24 uur kraamzorg gekregen. Als er minder dan 24 uur kraamzorg is ontvangen, kan dit gewenst zijn door de verzekerde of

¹ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.

veroorzaakt zijn door een tekort aan kraamzorg, dat is niet uit deze gegevens te herlijden. Gemiddeld heeft de verzekerde vrouw 38 uur kraamzorg ontvangen. De definitieve cijfers voor 2008 komen in juli 2010 beschikbaar. De cijfers betreft 2009 worden juli 2011 verwacht.

Daarnaast vraagt uw kamer naar het aantal gerealiseerde uren kraamzorg versus de geïndiceerde uren. Eén van de kwaliteitsindicatoren in het model kwaliteitsjaarverslag gaat inzicht geven in de verhouding tussen geïndiceerde uren zorg en daadwerkelijk geleverde uren zorg. Op dit moment loopt een pilot met deze set van kwaliteitsindicatoren, de resultaten daarvan zullen in april dit jaar bekend worden. Middels deze evaluatie van de meting met deze indicatoren wordt ook nagegaan of er afgelopen zomer voldoende kraamzorg is gegeven.

Vanaf 1 januari 2010 is de Regeling Verslaggeving bij de Kwaliteitswet zorginstellingen gewijzigd. Daaruit vloeit voort dat kraamzorginstellingen zich in 2011 moeten verantwoorden over de kwaliteit van de geleverde zorg over verslagjaar 2010 met de kwaliteitsindicatoren zoals die zijn vastgesteld door de Stuurgroep Zichtbare Zorg Kraamzorg. Deze indicatoren zijn vastgelegd in het Model Kwaliteitsjaarverslag Kraamzorg 2010. Deze is terug te vinden op www.zichtbarezorg.nl en www.jaarverslagzorg.nl. Mochten deze metingen met de indicatoren niet genoeg informatie geven, bijvoorbeeld over de reden waarom minder uren kraamzorg zijn geleverd dan geïndiceerd, dan geef ik opdracht voor nader onderzoek.

Onderzoek IGZ kraamzorg

Naar aanleiding van het onderzoek van de IGZ «Kraamzorg in ontwikkeling» april 2009 heeft uw kamer de IGZ gevraagd of de betreffende formulieren voor dit onderzoek toereikend zijn ingevuld. Daarnaast is gevraagd of de gevonden onderzoeksresultaten en de situatie in de kraamzorg overeenkomen.

De IGZ heeft mij hierover het volgende gemeld. Aan de hand van opgestelde indicatoren werd een vragenlijst samengesteld voor kraamzorgaanbieders die na twee pilots in juli 2007 digitaal werd verstuurd aan 285 kraamzorgaanbieders. In totaal stuurden 93 kraamzorgaanbieders deze vragenlijsten retour. Een groot aantal van de 285 aangeschreven instellingen bleken niet meer te bestaan of geen kraamzorg meer te leveren. Van de overgebleven 119 instellingen die wel kraamzorg leveren waren er 26 non-respondenten.

Via deze vragenlijsten kreeg de inspectie representatieve informatie over het verslagjaar 2006. Van 93 kraamzorgaanbieders zijn de gegevens verwerkt. Dit biedt informatie over circa 85 procent van de thuisbevalingen in 2006 en levert een representatief beeld op.

Ter aanvulling zijn in het jaar 2008 inspectiebezoeken afgelegd bij achttien kraamzorgaanbieders. De conclusies op basis van de analyse van de gegevens uit de vragenlijsten komen voor een groot deel overeen met de bevindingen van de 18 inspectiebezoeken in 2008. Op sommige punten bleek er toch een discrepantie te zijn tussen de vragenlijsten en de bevindingen uit de inspectiebezoeken. Met name bij de gegevens over vroegsignalering van (psycho)sociale problemen, Melden Incidenten Cliënten (MIP) registratie en kraamzorg in gezinnen van niet-Nederlandse afkomst. Het beleid op deze onderwerpen is nog niet overal dermate geïmplementeerd dan op grond van de vragenlijsten mocht worden aangenomen. Met de ontwikkeling van indicatoren door de Stuurgroep Zichtbare Kraamzorg zal hiermee rekening worden gehouden.

De Inspectie gaat samen met het veld maatregelen nemen om de geconstateerde tekortkomingen in de kraamzorg aan te pakken. Daarbij gaat het primair om de volgende zaken:

- het verbeteren van de samenwerking binnen de verloskundige keten;
- het beter positioneren en borgen van de kwaliteit verleend door zzp'-ers;
- het verbeteren van de vroegsignalering door de kraamverzorgende;
- het beter leren omgaan met gezinnen van niet-Nederlandse afkomst;
- het verbeteren van de medicatieveiligheid.

De meeste instellingen waarbij gebreken op deze punten werden geconstateerd, zijn inmiddels met een verbetertraject aan de slag. In het najaar van 2009 is de Inspectie gestart met gesprekken met de branche-organisaties om een verbeteragenda op te stellen voor een duurzame kwaliteitsverbetering in de kraamzorg. Deze agenda richt zich op de genoemde verbeterpunten.

Zorgverzekeraars

Hiermee informeer ik u over het overleg dat met regelmaat plaats vindt met de zorgverzekeraars en kraamzorgaanbieders over de voortgang van de afspraken die gemaakt zijn in het Plan van Aanpak Arbeidscapaciteit Kraamzorg van september 2008. Uit dit overleg blijkt dat het tekort minder groot is geworden, maar de partijen geven aan dat er in bepaalde regio's in de zomer, ondanks het extra opleiden van 1700 kraamverzorgenden, nog steeds tekorten zijn. Geconcludeerd wordt dat regionale problemen aan de orde moeten komen tussen de aanbieder(s) en de zorgverzekeraar(s) aldaar. Op dit moment blijf ik met regelmaat in gesprek met de partijen om met elkaar deze regionale tijdelijke tekorten op te heffen.

De minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
A. Klink